Oděvní technik dispečer / technička dispečerka (kód: 31-053-M)

Autorizující orgán: Ministerstvo průmyslu a obchodu
Skupina oborů: Textilní výroba a oděvnictví (kód: 31)
Týká se povolání: Oděvní technik dispečer
Kvalifikační úroveň NSK - EQF: 4

Odborná způsobilost

Název	Úroveň
Orientace v normách a v technických podkladech v oděvní výrobě	4
Dispečerské řízení oděvní výroby	4
Určování optimálního využívání výrobních a pracovních kapacit na pracovištích oděvní výroby	4
Operativní řešení organizačních a provozních problémů v oděvní výrobě	4
Sestavování operativních plánů oděvní výroby	4
Kontrola plnění operativních plánů oděvní výroby	4
Vedení provozní dokumentace oděvní výroby	4
Koordinace průběhu a vazeb výrobních činností v oděvní výrobě	4
Stanovování výrobních zařízení pro oděvní výrobu	4

Platnost standardu

Standard je platný od: 21.10.2022

Kritéria a způsoby hodnocení

Orientace v normách a v technických podkladech v oděvní výrobě

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Uvést základní normy (normy kvality, ISO normy), vyjmenovat technické podmínky pro oddělování, vyztužování a spojování, uvést velikostní systémy oděvních výrobků, požadavky na značení oděvních výrobků	Ústní ověření
b) Pracovat s technologickou dokumentací pro konkrétní oděvní výrobek (popsat podle technického nákresu výrobek, rozlišit podle technického popisu jednotlivé detaily výrobku, určit dle pracovního předpisu technologii a normy výkonu, stanovit z technických podkladů požadavky na adjustaci)	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit obě kritéria.

Dispečerské řízení oděvní výroby

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Seznámit se s objednávkou a vysvětlit obsažené údaje, vyhledat údaje potřebné pro výrobu oděvů	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Objasnit podmínky přijímání zakázek do výroby (vymezit zabezpečení výroby materiálem, potřebným strojním zařízením, výrobní dokumentací, vysvětlit údaje obsažené v pracovním kalendáři)	Ústní ověření
c) Navrhnout zadání zakázky do výroby v návaznosti na operativní plán (zdůvodnit výběr fazony, výběr dílny, množství kusů, termíny), vyplnit výrobní příkaz	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Určování optimálního využívání výrobních a pracovních kapacit na pracovištích oděvní výroby

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Navrhnout vhodnou návaznost výrobků pro zajištění plynulého a efektivního průběhu výroby a průchodu zpracovávaného polotovaru nebo oděvního výrobku jednotlivými pracovišti oděvní výroby	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Navrhnout vhodnou kombinaci výrobků v dílnách v souvislosti s optimalizací výrobního procesu a minimalizací manipulačních časů	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit obě kritéria.

Operativní řešení organizačních a provozních problémů v oděvní výrobě

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Navrhnout přerozdělení práce na počátku pracovní směny na základě konkrétních podmínek pracovních kapacit (absence pracovníků, časové ztráty pracovišť)	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Navrhnout opatření při přerušení v dodávce oděvního materiálu	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Navrhnout řešení problémů vzniklých v průběhu směny v důsledku poruchy strojního zařízení, výpadku energií	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Sestavování operativních plánů oděvní výroby

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Sestavit operativní plán provozu podle sjednaných zakázek, kapacitní průchodnosti pracovišť, termínů dodávek a expedičních termínů	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Provést výrobní výpočty (výpočet výrobní kapacity dílny, využitelného fondu pracovní doby, redukovaného počtu pracovníků, pracovního taktu, zatížení pracovníka, plánované mzdy)	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Rozepsat měsíční plán na dekádní (nebo týdenní) a denní (nebo směnový) plán	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Kontrola plnění operativních plánů oděvní výroby

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Ověřit skutečný stav výroby oděvů (z denního hlášení) a porovnat s operativním plánem	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Provést vyhodnocení výroby oděvů, vyhotovit výrobní statistiky vyrobených kusů, připravit reporty pro management	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Vysvětlit provádění kontroly plnění výkonu pracovních činností na svěřeném úseku (časový interval, jednotlivá pracoviště)	Ústní ověření
d) Vysvětlit provádění kontroly průběžného plnění termínů výrobních příkazů	Ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Vedení provozní dokumentace oděvní výroby

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vyplnit denní hlášení dílny (zaevidovat plnění operativního plánu výroby, počet pracovníků a absenci, počet a důvod vrácených nekvalitních kusů), vysvětlit důvody zjišťování operativní evidence	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Provést záznam o spotřebě materiálu, stavu plnění výroby, stavu nedokončené výroby, stavu hotové výroby ve skladu (vyplnit výrobní výkaz, výdejku, příjemku, průvodku, expediční doklad), vysvětlit zadávání dat do interní databáze firmy	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit obě kritéria.

Koordinace průběhu a vazeb výrobních činností v oděvní výrobě

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Na modelové situaci sestavit posloupnost činností výrobních útvarů jako podklad pro koordinaci vazeb výrobních činností	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Na modelové situaci vysvětlit vazby výrobních činností na termíny (dodací, expediční, transportní), odhadnout potřebný počet pracovních dní pro jednotlivé výrobní činnosti	Ústní ověření

Je třeba splnit obě kritéria.

Stanovování výrobních zařízení pro oděvní výrobu

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Navrhnout potřebné stroje a zařízení ke zhotovení konkrétního oděvního výrobku, zohlednit seznam strojového vybavení, které je k dispozici	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Vysvětlit závislost technologických parametrů strojů a zařízení na použitých oděvních materiálech	Ústní ověření

Je třeba splnit obě kritéria.

Organizační a metodické pokyny

Pokyny k realizaci zkoušky

Autorizovaná osoba informuje, které doklady musí uchazeč předložit, aby zkouška proběhla v souladu s platnými právními předpisy.
Před zahájením vlastního ověřování musí být uchazeč seznámen s pracovištěm a s požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (BOZP) a požární ochrany (PO), o čemž bude autorizovanou osobou vyhotoven a uchazečem podepsán písemný záznam.
Zdravotní způsobilost pro vykonání zkoušky není vyžadována.

Při zkoušce jsou ověřované odborné kompetence sestaveny v dílčí procesy. Uchazeči je zadáno sestavit operativní plán a řešit modelové situace pro konkrétní zakázky a konkrétní výrobní dílny pro výrobu oděvů (zadat zakázku do výroby, navrhnout vhodnou návaznost a kombinaci výrobků, navrhnout vhodné stroje a zařízení, vyplnit provozní dokumentaci, předvést na modelových situacích kontrolu plnění plánu a řešení provozních problémů). Pro řešení modelových situací si uchazeč zvolí druh oděvního výrobku z nabídky autorizované osoby, která je blíže specifikována v kap. Nezbytné materiální a technické předpoklady pro provedení zkoušky.

Autorizovaná osoba připraví modelové situace z provozu oděvní výroby (minimálně jednu pro každou ověřovanou odbornou kompetenci), nabídne různé druhy oděvních výrobků (objednávek) a vypracuje popis vzorových pracovišť (dílen). Autorizovaná osoba umožní uchazeči se seznámit s nabídkou oděvních výrobků a popisem pracovišť v předstihu (minimálně 1 týden) před zkouškou.

Autorizovaná osoba zpracuje přehled doporučené literatury a umožní uchazeči se s ním seznámit v předstihu (minimálně 1 měsíc) před zkouškou. O formě seznámení uchazeče s objednávkami (oděvními výrobky), popisem pracovišť (dílen) a s přehledem doporučené literatury rozhoduje autorizovaná osoba.

Zkouška bude probíhat v prostředí odborné učebny (dílny). Jednotlivá kritéria hodnocení se ověřují uvedenými způsoby ověření a zaměřují se především na výsledek prováděné činnosti s přihlédnutím k možnosti různých variant řešení.

Praktické předvedení spočívá ve skutečném provedení reálné činnosti nebo simulaci ústní komunikace, v písemném záznamu, čtení konkrétní technologické dokumentace apod. Při ověřování splnění kritérií hodnocení formou praktického předvedení s ústním ověřením se požaduje stručné slovní doplnění předvedené činnosti v souladu s doporučenou literaturou, ve smyslu vysvětlení nebo obhajoby zvoleného postupu či řešení.

Výsledné hodnocení

Zkoušející hodnotí uchazeče zvlášť pro každou kompetenci a výsledek zapisuje do záznamu o průběhu a výsledku zkoušky. Výsledné hodnocení pro danou kompetenci musí znít „splnil“ nebo „nesplnil“ v závislosti na stanovení závaznosti, resp. nezávaznosti jednotlivých kritérií u každé kompetence. Výsledné hodnocení zkoušky zní buď „vyhověl“, pokud uchazeč splnil všechny kompetence, nebo „nevyhověl“, pokud uchazeč některou kompetenci nesplnil. Při hodnocení „nevyhověl“ uvádí zkoušející vždy zdůvodnění, které uchazeč svým podpisem bere na vědomí.

Počet zkoušejících

Zkouška probíhá před jednou autorizovanou osobou; zkoušejícím je jedna autorizovaná fyzická osoba s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci anebo jeden autorizovaný zástupce autorizované podnikající fyzické nebo právnické osoby s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci.

Požadavky na odbornou způsobilost autorizované osoby, resp. autorizovaného zástupce autorizované osoby

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby musí splňovat alespoň jednu z následujících variant požadavků:

a) Střední vzdělání s výučním listem v oboru vzdělání zaměřeném na zhotovování oděvů a střední vzdělání s maturitní zkouškou a alespoň 5 let odborné praxe v řídicích pozicích v oblasti výroby oděvů nebo ve funkci učitele odborného výcviku nebo praktického vyučování v oborech zaměřených na výrobu oděvů.
b) Střední vzdělání s maturitní zkouškou v oblasti oděvnictví a alespoň 5 let odborné praxe v řídicích pozicích v oblasti výroby oděvů nebo ve funkci učitele odborného výcviku nebo praktického vyučování v oborech zaměřených na výrobu oděvů.
c) Vysokoškolské vzdělání se zaměřením na oděvní technologie a alespoň 5 let odborné praxe v řídicích pozicích v oblasti výroby oděvů nebo ve funkci učitele odborných předmětů nebo odborného výcviku nebo praktického vyučování v oborech zaměřených na výrobu oděvů.
d) Profesní kvalifikace 31-053-M Oděvní technik dispečer / technička dispečerka + střední vzdělání s maturitní zkouškou a alespoň 5 let odborné praxe v řídicích pozicích v oblasti výroby oděvů nebo ve funkci učitele odborného výcviku nebo praktického vyučování v oborech zaměřených na výrobu oděvů.

Žadatel o udělení autorizace prokazuje splnění požadavků na odbornou způsobilost autorizujícímu orgánu, a to předložením dokladu nebo dokladů o získání odborné způsobilosti v souladu s hodnoticím standardem této profesní kvalifikace, nebo takovým postupem, který je v souladu s požadavky uvedenými v hodnoticím standardu této profesní kvalifikace autorizujícím orgánem stanoven.

Žádost o udělení autorizace naleznete na internetových stránkách autorizujícího orgánu: Ministerstvo průmyslu a obchodu, www.mpo.cz.

Nezbytné materiální a technické předpoklady pro provedení zkoušky

Pro zajištění zkoušky podle tohoto hodnoticího standardu je třeba mít k dispozici odbornou učebnu (dílnu) umožňující ověření všech odborných kompetencí. Minimální materiálně-technické vybavení:

- Technická dokumentace (technický nákres, technický popis, pracovní předpis) pro oděvní výrobky (minimálně pro 3 druhy oděvních výrobků - trupový, kalhotový, sukňový; ke každému druhu minimálně 2 různé varianty těchto výrobků)
- Popis vzorových pracovišť/dílen (minimálně 3 různá pracoviště) s uvedením všech výrobních a pracovních charakteristik (strojní vybavení, pracovní síla)
- Různé druhy objednávek na oděvní výrobky (minimálně 5 objednávek na minimálně 3 druhy oděvních výrobků), vzor pracovního kalendáře
- Vzory formulářů: výrobní příkaz, denní hlášení dílny, výrobní výkaz, výdejka, příjemka, průvodka, expediční doklad apod.
- Záznamové archy pro výrobní výpočty, psací potřeby, případně PC

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby musí zajistit, aby pracoviště byla uspořádána a vybavena tak, aby pracovní podmínky pro realizaci zkoušky z hlediska BOZP odpovídaly bezpečnostním požadavkům a hygienickým limitům na pracovní prostředí a pracoviště.

K žádosti o udělení autorizace žadatel přiloží seznam materiálně-technického vybavení dokládající soulad s požadavky uvedenými v hodnoticím standardu pro účely zkoušky. Zajištění vhodných prostor pro provádění zkoušky prokazuje žadatel odpovídajícím dokladem (např. výpis z katastru nemovitostí, nájemní smlouva, dohoda) umožňujícím jejich užívání po dobu platnosti autorizace.

Doba přípravy na zkoušku

Uchazeč má nárok na celkovou dobu přípravy na zkoušku v trvání 15 minut. Do doby přípravy na zkoušku se nezapočítává doba na seznámení uchazeče s pracovištěm a s požadavky BOZP a PO.

Doba pro vykonání zkoušky

Celková doba trvání vlastní zkoušky jednoho uchazeče (bez času na přestávky a na přípravu) je 4 až 6 hodin (hodinou se rozumí 60 minut).

Autoři standardu

Autoři hodnoticího standardu

Hodnoticí standard profesní kvalifikace připravila SR pro textilní, oděvní a kožedělný průmysl, ustavená a licencovaná pro tuto činnost HK ČR a SP ČR.

Na tvorbě se dále podílely subjekty zastoupené v pracovní skupině:
Moděva - výrobní družstvo Konice